Anul XI — Sibiiu, Joi 29 Septemvrie (11 Octomvrie) 1894 — Nr. 206

ABONAMENTELE

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarchie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl. 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERȚIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr a treia-oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumeră și la poste și la librării.

În România:

la dl Carol Schulder în București, strada Labirint nr. 4.

Epistole nefrancate se refusă. — Manuscripte nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Invitare de abonament

la

„TRIBUNA“.

Cu 30 Septemvrie v. 1894 expiră abonamentele pe cuartalul III. și pe luna Septemvrie.

Domnii abonenți sûnt rugați a grăbì cu reînoirea abonamentelor lor pentru regulata expediție a foii.

Abonamentele se fac prin mandate postale și numai pentru un timp, care începe cu prima și se termină cu ultima lunii după stilul vechiu.

Abonamentul lunar costă . . 1 fl. 20 cr.

Abonamentul trilunar costă . . 3 fl. 50 cr.

Este în interesul dlor abonenți, ca adresele sĕ fie însemnate cât se poate de corect și legibil. Domnii abonenți vechi sûnt rugați a lipì pe mandatul postal adresa tipărită dela fâșiile, în care li-s'a trimis „Tribuna“ până acum.

Administrațiunea.

Alt corb alb.

O floare, două, nu fac primăvară. Dar' pentru aceea ele rĕmân tot frumoase și sûnt un semn, că pe urma lor vor rĕsărì și altele.

Așa-i legea naturii. Dar' este greu a ghîcì dacă așa-i și legea naturii — ungurești. În Ungaria se întêmplă lucruri, care nu mai sûnt desvoltări naturale, ci crise. Oamenii nu sûnt aici „sub vremi“, ci cu violența firii lor voesc sĕ făurească evenimente și oameni, cum le trăsnește lor prin cap.

În timpul din urmă totuși vedem din când în când câte un semn, că lucrarea noastră le oprește gândul în loc și-'i silește sĕ cugete. Resultatul acestei cugetări poate fi luat de o probă a capetelor capabile între Maghiari. Ele sûnt foarte puține.

Talent de a fi politician mai corect în Ungaria are un deputat guvernamental, care scrie într'o revistă germană o serie de articoli asupra chestiei noastre. Noi cunoaștem încă numai extrasele făcute de „Budapester Tagblatt“ în numĕrul seu dela 8 Octomvrie, unde revista germană nu-i numită.

Ce-a zis deci acest om?

Multe lucruri le spune, cum noi le spunem de multă vreme.

Chestia naționalităților este grea în toată monarchia; ea-i complicată cu chestii de drept public, confesionale, economice chiar; și este o amăgire a crede, că în Ungaria ea este mai ușoară. Pentru a lăuda pe conducĕtorii nostri politici de până mai ieri-alaltăieri, deputatul maghiar spune, că cei mai mulți politiciani unguri ajunseseră a crede, că chestiunea noastră e finită, e moartă!

„Pentru observatorul nepreocupat“ — continuă el — „conștiența națională, ce în timpul mai nou isbucnește cu mai mare putere, *nu poate fi nici surprindere nici enigmă*, pentru-că cunoscĕtorul acestor raporturi știe, că *motivele și faptele care produc și însoțesc chestiunea națională sûnt atât de vechi ca și existența singuraticelor alcătuiri de state pe teritorul monarchiei austro-ungare.*“

În fine! — se mai găsì un Maghiar, care sĕ declare, că îndată-ce ești *„nepreocupat“*, trebue sĕ recunoști, că mișcarea națională este mai veche decât *Liga culturală*, mai bĕtrână decât regele „irredentist“ *Carol I.* și *D. A. Sturdza*, cu rădĕcini mai vechi decât *„Tribuna“* și un rĕu mai cronic decât memorandiștii, care zac în temniți! În fine s'a mai găsit cam la opt ani un al doilea Mocsáry sĕ spună cu „buze ungurești“ un adevĕr!

Dar' noi am mai susținut, că această chestiune, rĕsărită din firea țerii noastre poliglote, au înrĕutățit-o Maghiarii, prin lipsa de respect pentru legi.

Deputatul guvernamental spune că așa-i; Ungurii au făcut la 1861 promisiuni, că ne vor „mulțumì“, la 1868 au făcut o lege care sĕ concretiseze promisiunea. La 1868 nu au împlinit însĕ cât au promis la 1861 și dela 1868 încoace nu s'au ținut de legea dela 1868. Așa zice și deputatul maghiar scriind:

„Acest articol de lege dela 1868 nu corĕspunde prin cuprinsul seu decât *numai într'o parte modestă* promisiunii dela 1861.“

Care va sĕ zică, călcarea unui cuvênt dat este recunoscută. Dar' și călcarea legii dela 1868 e recunoscută:

„Dacă această lege ar fi fost înțeleasă și executată în spiritul și sensul creatorilor ei, ea nu ar fi mulțumit, ce-i drept, pretențiunile mari ale naționalismului extrem, însĕ chestiunea națională ar fi perdut mult din primejdia sa“.

Prin urmare, ilegalitatea, abusul de lege a produs nemulțumirea, creșterea mișcării noastre. O ziceți acum și voi, și când noi o zicem ne duceți la temnițe, ne maltratați trimițênd gendarmi brutali sĕ ne lovească și mai aveți cinismul sĕ trimiteți pe un ministru la Ardeal pentru a oferì lumii spectacolul trist al unui om, de care cetățenii fug ca de ciumă; și mai aveți neobrăzarea a striga în delegații, că alții, din afară ne agită, nu voi cu nedreptățile voastre. Sĕ vĕ fie rușine!

Deputatul maghiar mai spune, că prin legi ulterioare și prin ordinațiuni s'a subminat legea de naționalități, așa încât Mocsáry a avut drept sĕ zică la 1886, că nu-i în ea nici un paragraf, care sĕ nu fi fost călcat de sute și mii de ori.

Azi o numiți „periculoasă“, cereți cassarea ei și o cereți înainte de a-'i fi probat pericolul, căci — nu ați aplicat-o.

Eată care-i legalitatea voastră, eată cum v'o zugrăvește un deputat, care, se vede, s'a hotărît sĕ scrie odată măcar în parte obiectiv.

Nu știm încă cine este acest deputat. Probabil, nici nu va subscrie, căci altfel scandaloșii tîrgoveți 'l-ar silì, ca pe Wekerle, sĕ retragă cuvintele, cum le-a retras acesta pe cele zise către Chèlard. Astfel iubește vulgul maghiar adevĕrul.

Noi îi lăsăm sĕ se lumineze. Naivi nu sûntem sĕ zicem imediat, că articolul comentat de noi este „simptom de pace“. Ideile false se desrădĕcinează cu greu din conștiența popoarelor. Nu se poate fixa terminul până când se va desrădĕcina din conștiența maghiară idea, că patria-i numai a lor, că noi mâncăm „pâne ungurească“, — cum li-s'a zis și deputaților sași deja în dieta Ardealului dela 1791; că dacă nu ne place aici sĕ plecăm în „țeară“, — cum în aceeași dietă dela 1791 li-se zicea Sașilor sĕ plece în Germania; — că noi sûntem rasă inferioară și alte asemenea concepțiuni ale geniului maghiar. Asta-i treaba lor sĕ poarte grije de propria luminare. Noi avem datoria a susținè causa noastră dreaptă și sfântă, a ne jertfì pentru ea, a nu pune nici-odată viața vremelnică înaintea idealelor naționale. Sĕ fim Catoni, sĕ fim Scevoli care punem mâna în foc pentru causă și Curții, care sărim în prăpăstii pentru binele și mărirea poporului.

Și — Dumnezeu ajută dreptății!

Situația. *„Magyarország“* vorbind despre situația politică, spune că crisa ministerială, în urma incidentelor din casa magnaților este inevitabilă. Foarte probabil — îi zise redactorului foii un distins membru al partidului liberal — că ministrul Wekerle va fi din nou încredințat cu compunerea cabinetului, dar' ministrul Szilágyi neapĕrat va trebui sĕ se ducă, și în casul acesta și reformele bisericești vor suferì o schimbare esențială. Situația e foarte încurcată și nici în cercurile partidului liberal nu află alt remediu decât — o crisă ministerială.

Presa ovreească despre votul din casa magnaților. *„Neue Freie Presse“* cu data de Duminecă, adecă când știa numai resultatul votului despre *libera exerciare a religiunii*, ear' nu și despre respingerea proiectului de lege al *recepțiunii Ovreilor*, scrie un articol de fond plin de spaimă în viitor, începêndu-'l cu aceste cuvinte:

„Casa magnaților din Ungaria a întrecut cele mai grave temeri, care se așteptau dela votarea ei de astăzi“ (adecă de Sâmbătă). . . .

„Situația parlamentară, creată prin acest eveniment, samănă în aparență pe deplin cu aceea, care se ivise după respingerea proiectului despre căsătoria civilă“. . . .

„Primejdia unei noue crise ministeriale ar fi atât de neprevĕzut de mare, încât e cu neputință a crede, că casa magnaților a luat resoluția sa de azi în conștiența și cu intenția lămurită: de-a lua asupră-'și toate consecuențele votului seu și de-a rĕspunde de ele“.

Și în astfel de ton e scris întreg articolul de trei coloane.

Ce va fi zis monitorul „Alianței Israelite“ când a aflat despre respingerea recepțiunii Ovreilor?

Presa, care nu-i doicită de această „Alianță israelită“, ca *„Vaterland“*, atrage atenția asupra faptului, că situația cabinetului nu-i tocmai aceeași ca cea din timpul faimoasei crise trecute și că azi *Wekerle este în mult mai mare mĕsură — dispensabil.*

Curia regească și dreptul public. Sub acest titlu „Budapesti Hirlap“ are un prim-articol, în care discută o chestie de drept public, cu prilegiul unei sentențe finale a Curiei regești. Accentuăm, că Curia este cel mai înalt for de justiție, și sentența ei, care numai ștearsă, dar' schimbată nu poate fi, este directivă în proceduri, unde interpretarea legii este varie, sau disposiția ei nu e destul de clară, va sĕ zică, Curia este în același timp și un for de legislațiune. În casul discutat Curia a adus o sentență, din care reese faptul, că între Ardeal și Ungaria nu este **unitate**, ci **comunitate** de stat. *„Budapesti Hirlap“* constatând aceasta, face critică cunoștinței de drept public a Curiei regești. Sûntem curioși sĕ vedem, că după această sentență valabilă, ce procedeu va urma înalta Curie în causa dlui Albini, condamnat ieri, pentru-că ar fi atacat legea despre unitatea statului maghiar?

Reforme justiciare. *„Magyarország“* aduce știrea, că în ministerul de justiție se lucră cu multă diligență pentru-ca *procesele sumare* regulate din nou, sĕ poată intra în vigoare deja în 1 Noemvrie. Tot atunci se vor pune în practică și legile noue, aduse referitor la *mandatele de plătire*.

Chestia băncii și situația politică. Sub acest titlu *„Magyarország“* dela 9 c. scrie:

„E știut, că primul-ministru Wekerle și ministrul de finanțe austriac s'a înțeles cu consiliul băncii austro-ungare, că după terminarea desbaterilor din delegațiuni, vor începe îndată pertractările necesare pentru reforma licenței băncilor. *După-cum sûntem informați din isvor competent, primul-ministru maghiar a înștiințat pe guvernorul băncii, pe dl Kautz, că în urma încurcăturilor politice interne, pertractările plănuite nu se vor începe acum, ci le amână pe timp nedeterminat“.*

Din Bucovina. Vezênd progresele reuniunii femeilor române din Bucovina, Rutenii bucovineni s'au decis sĕ înființeze și ei o astfel de societate. Asupra acestei hotărîri organul principal al Rutenilor-vechi din Galiția scrie un articol mai mare, din care extragem câteva șire.

„Galicianin“ scrie în nrul dela 5 Octomvrie: „Bucovina nu e mare provincie, dar' sûnt în ea mari anomalii. Locuită de popor rutean și român, aproape cu totul e nemțită. Nu e sub stăpânirea austriacă decât ceva peste o sută de ani, și totuși germanisația a făcut acolo uimitoare progrese: inteligența din Bucovina, atât cea ruteană, cât

---

FOIȚA „TRIBUNEI“

Giosuè Carducci.

LA ISVOARELE CLITUMNO.*)

Hinc albi, Clitumne, greges et maxima taurus
Victima, saepe tuo perfusi flumine sacro,
Romanos ad templa deum duxere triumphos.
Virg. G. II. 146.

(Traducere literală.)

De sus dela munte, ai cărui frasini negri
Se leagănă murmurând în vênt și rĕspândesc
Departe prin aer miros sănĕtos de păduratec
Jaleș și de cimbru,

Se coboară în umedul amurg, o Clitumno,
Către tine turmele: în unda ta
Flăcăul umbru nevolnica oaie
Își scaldă, pe când

Cătră dînsul, dela sinul mamei arsă de soare,
Ce desculță stă lûngă casă și cântă,
Un copil se întoarce și cu obrazul
Plin surîde.

Gânditor tatăl, cu pei de capră
Acoperit până la brĕu, ca faunii antici,
Stăpânește carul văpsit și puterea
Frumoșilor junci,

A frumoșilor junci cu pieptul voinic,
Mândri pe cap cu coarne lunate,
Blânzi la privire, albi, cum îi erau dragi
Dulcelui Virgiliu.

Ear' pe Apennini norii posomorîți
Fumegă: mare, austeră, verde,
De pe munți ce în cercuri treptat se coboară,
Umbria privește.

Salve, Umbrie verde, și tu divinitate a limpedei
Fûntâni Clitumno! Îmi simt în inimă
Antica patrie, și pe fruntea aprinsă fâlfăindu-'mi
Zeii italici.

Cine pripăși umbrele plângătoarei sălcii
Pe țĕrmurile sacre? Te răpească vêntul
Apenninului, o arbor molatec, iubitor
De umile temple!

Acì se lupte cu iarna, murmurând tainice povești,
Stejarul verde purtător de primăvară,
Al cărui trunchiu cu veselă tinerețe
Edera îl îmbracă:

Aici sĕ stee, deși, împregiurul isvorului,
Chiparoșii, sentinele gigantice;
Ear tu la umbră, tu sĕ cânți dureroase
Cânturi, o Clitumno.

O tu, martur a trei imperii, spune-ne
Cum tăcutul umbru, crâncen în lupte,
A trebuit sĕ se supună hastatului velit
Și puternica Etrurie sĕ crească:

Spune cum apoi, peste orașele unite,
Trecênd muntele Cimin, cu grabnici pași
Sĕ cobori Gradivo, împlântând semnele
Mândre ale Romei.

Dar' tu, deopotrivă la toți trebuitor
Zeu italic, tu împăcai pe învingĕtori cu învinși,
Și, când tună punica furoare
Dela Trasimen,

Prin peșterile tale rĕsună un strigăt,
Pe care cornul rĕsucit îl buciumă din munți:
— „O tu, cel-ce pești boii lûngă Mevania
Intunecoasă,

Tu, cel-ce ari corhanele de pe malul
Stâng al Narului, și tu care dobori
Pădurile verzi de pe Spoleto, ori în rĕsboinica
Todi petreci,

Lasă boul gras în stuf, lasă
Juncul roșcat în mijlocul brazdei, lasă
Despicătoarea în stejarul povîrnit, lasă
Nevasta la altar,

Și aleargă, aleargă, aleargă! cu securea
Aleargă și cu săgeata, cu măciuca și cu lancea:
Aleargă, căci amenință crudul Annibal
Penații italici“.

Ei! și cum rîse strălucitorul soare
Prin aceste gûturi de munți, când
Îi vĕzù urlând și dărîmând în fugă
Înaltul Spoleto.

Pe Maurii cruzi și caii numidici,
Într'o amestecătură obscenă, și de-asupra lor
O ploaie de fier, valuri de unt-de-lemn aprins,
Și cântecele victoriei!

Acum totul tace. În limpedea fôntână
Privesc vêna subțire cum se urcă:
Tremură, și cu o ușoară gâlgăire descrie
Oglinda apei.

Rîde în fund o mică pădure
Întinzêndu-'și imobilă ramurele: jaspul
Pare-că în legănătoare amoruri se amestecă
Cu ametista.

De safir par florise, și au
Reflexurile rigidului diamant,
Și strălucesc reci, și chiamă cătră tăcerile
Verdelui fund.

Pe poalele munților și la a stejarilor
Umbră cu rîuri, o Italie, e isvorul poesiilor tale.
Trăiră nimfele, trăiră: și un ceresc
Așternut este acesta.

Rĕsăriau subțiratice în udele veștminte
Albastrele noiade, și liniștea serei
Chemau cu glas mare pe oacheșele surori
Dela munte.

Și învîrtiau la jocuri sub luna
Rĕsăritoare, veselă cântând în cor,
Nemuritorului Ianus, cum îl birui
Amorul Camesenei.

El din ceruri, dînsa fată voinică de pe acele
Locuri: avură drept pat Apenninul fumegător:
Acoperiră norii mărețului lor amor, și se născu
Gintea italică.

Acum totul tace, o vĕduve Clitumno,
Totul: din nenumĕratele tale temple, unul singur
Îți mai rĕmâne, și pe acela, zeu fugăduit,
Tu nu-'l locuești.

---

*) Încercăm a da publicului românesc o traducere a acestei minunate poesii, cea mai completă, ca formă și ca imagini, a marelui poet.

După părerea celor mai renumiți critici (între care trebue numĕrat și istoricul Mommsen), Carducci este poetul cel mai puternic pe care 'l-a produs Italia, dela Leopardi. Carol Hillebrand (*„Allgemeine Zeitung“*) merge mai departe: el socotește, că dela moartea lui Heine, Europa chiar nu a vĕzut născêndu-se un altul mai puternic decât Carducci, — mai mult, lumea întreagă nu 'l-a întrecut cu un alt poet, deoare-ce Bret Harte, steaua cea limpede a Occidentului, cum îl numește Hillebrand, pălește față cu splendoarea lui Carducci

Noi socotim această părere cu atât mai puțin exagerată, cu cât credem, că Carducci este cu mult mai superior lui Heine în perfecțiunea impecabilă a formei (imitațiunea metrului antic: alcaic, asclepiadeu și chiar saphic) și în coloritul tablourilor clasice, pe care țeara sa 'i-le înfățișează cu prisos. Negreșit, că limba italiană, care singură printre limbele neolatine a păstrat accentele latine și grece în vorbele ce s'au transmis sau s'au format cu înțelesul lor clasic, presentă mai puține greutăți decât celelalte, în imitațiunea formelor vechi; totuși meritul lui Carducci e mare și greutățile de învins imense, deoare-ce a fost silit el însuși sĕ recurgă adesea la inversiuni latine, reobicĕnuite în limba italiană, cum bună-oară în începutul poesiei de față:

Ancor dal monte, che di foschi ondeggia
Frassini al vento mormoranti e lunge
Per l'aure odora fresco di silvestri
Salvie e di timi, etc.

Poesia de față e tradusă fără metru, ceea-ce ridică o parte din farmecul originalului. O asemenea lucrare ar cere multă muncă, totdeauna prea multă pentru o traducere. — Noi o presentăm astfel, pentru a ajuta pe cei- e încearcă a ceti originalul și pentru a da un exemplu poeților tineri de poesie lirică obiectivă.

Clitumnus era un rîu al Umbriei, ce se versa în Tinias, afluent al Tibrului. Astăzi e un pĕriaș perdut în vălcelele provinciei Perugia, nu departe de localitățile menționate în poesie, Todi, Spoleto

Virgiliu vorbește despre Clitumno în cartea a 2-a a Georgicelor:

Hinc bellator equus campo sese arduus infert;
Hinc albi, Clitumne, greges, etc.

după cum indică autorul însuși, în versurile puse ca *motto*. Aceste trei ver uri sûnt aproape textual traduse în strofa a 28-a. D. Z.

şi cea română, cu mult mai bine vorbeşte limba germană, decât limba sa maternă, slugindu-se de ea acasă în familie precum şi în public. Mişcarea naţională ruteană începù în Bucovina numai pe la anul 1869.“ Ziarul mai descrie în câteva trăsături atât desvoltarea conştienţei naţionale, plângându-se că în ziua de astăzi desvoltarea aceasta este stînginită de persoane cu influenţă dar' fără caracter. În astfel de stări nu putem, zice ziarul, decât a vorbì ca de o „faptă salutară“ de înfiinţarea „Reuniunii femeilor rutene în Bucovina,“ al cărei scop este: ridicarea nivelului cultural peste tot, ear' îndeosebi răspândirea culturii printre femeile de naţionalitate ruteană în Bucovina.“

Procesul Memorandului.

Ieri a primit, aşadară, molochul şovinismului maghiar şi ultima jertfă a Memorandului Românilor adresat Maiestăţii Sale. Colegul nostru, dl Septimiu Albini a fost condamnat de către Curtea cu juraţi din Cluj, la **doi ani** *şi jumătate* închisoare de stat şi suportarea enormelor cheltueli de proces, a căror sumă nu se ştie încă, dar' sigur se va urca la peste o miie florini.

Guvernul din Budapesta 'şi-a împlinit dar' pofta. Toţi membrii comitetului naţional, care au avut oare-care parte la memorabila acţiune a Memorandului, sûnt astăzi loviţi cu întreagă „rigoarea legii“. Lucru foarte uşor acesta pentru cei-ce dispun cu atâta prodigitate de toată puterea statului.

Mai grea va fi însă pentru onorabilul nostru guvern a prevedè şi a stăpânì consecuenţele inevitabile ale asprimii cu care a lovit pe conducătorii poporului românesc. Orbit şi el, ca cei care îl susţin, de şovinism şi patimi naţionale, crede că a săvîrşit un lucru mare şi bun, din care va resulta liniştirea spiritelor şi pacea între cetăţeni. Şi crede mai presus de toate, că în chipul acesta va înăbuşì avântul cu care Românii îşi reclamă drepturile naţionale.

Amar se înşeală! Viitorul cel mai apropiat va dovedì, că tocmai contrarul dela resultatele aşteptate de şovinişti 'l-a produs şi îl va mai produce monstruosul proces al Memorandului!

Dăm în cele următoare raportul pertractării săvîrşite ieri.

Cluj, 9 Oct. n. 1894.

A doua pertractare în procesul Memorandului, ţinută astăzi contra dlui Septimiu Albini, a avut loc în sala destul de mică a tribunalului de aici. Icoana Clujului foarte redusă faţă cu pertractarea cea mare din Maiu trecut. Publicul maghiar 'şi-a perdut aproape tot interesul faţă cu acest memorabil proces Pe stradă linişte, în curtea tribunalului gol, în sală afară de juraţi, abia câţiva ziarişti şi câteva alte persoane din publicul maghiar. Românii au fost ceva mai mulţi, cu deosebire Clujeni, dar' presidentul numai în numĕr foarte restrîns li-a distribuit bilete, deşi ar mai fi fost loc pentru destui chiar şi în mica sală a tribunalului.

Ca de obiceiu juraţii s'au adunat foarte cu greu. Abia pe la 10 ore şi jum. s'a putut constitui juriul din următorii:

Bolyai Gyula, Eöry Ernő, Kiss Ernő, Dr. Szentkirályi Kálmán, Dr. Moldován Gergely, Dr. Farkas Lajos, Parády Kálmán, Fülöp Gábor, Dr. Udránszky László, Tanács József, Papp Farkas şi Szőcs Géza, lûngă care presidentul a numit suplenţi pe Dr. Novák István şi Dr. Szádeczky Lajos.

Acusatul la constituirea juriului nu s'a folosit de dreptul de recusare, ear' procurorul a recusat pe toţi prietenii, care 'l-au fost rugat să-'i dispenseze dela împlinirea acestei datorinţe cetăţeneşti.

Tribunalul era compus din presidentul bar. Szentkereszty, votanţii Issekutz şi Reinhold, notarul Dr. Balázs Elemér, procurorul Lázár Aurel şi interpretul Lehmann.

Acusatul s'a presentat fără apărător.

Începându-se pertractarea, presidentul constată, că acusatul Romul de Crainic nu s'a presentat, pentru-că, după-cum resultă din coala de înmanuare, ar fi murit. La propunerea procurorului enunţă apoi, că faţă cu acest acusat tribunalul va hotărî ulterior sistarea procedurii, după-ce va sosì atestatul oficial de moarte, care a fost reclamat, dar' n'a sosit încă.

Presidentul întreabă apoi pe acusat, că ştie ungureşte, ca să înţeleagă pertractarea, sau doreşte intervenirea tălmaciului.

S. Albini: Onorat tribunal, nu poate fi aici vorba că ştiu eu sau nu ştiu ungureşte. La această întrebare nu mă simt îndemnat să răspund. Din contră pretind ca să se respecteze dreptul limbii mele materne şi pertractarea să se ţină astfel, ca eu să o pot înţelege în limba mea maternă.

Presidentul enunţă că va intervenì tălmaciul.

Urmează cetirea actului de acusare, şi a pasagelor incriminate din Memorand, amândouă numai în ungureşte, ear' după aceea interogatorul acusatului.

Interogatorul a durat aproape două ore şi s'a extins asupra tuturor detailurilor, despre tipărirea şi distribuirea Memorandului, care toate nu au nici un nex cu delictul imputat acusatului. Afară de president au pus întrebări şi juraţii Moldován, Farkas, Szádeczky, precum şi procurorul, Unele întrebări au fost repetate, în diferite variaţii, de câte 3—4 ori, ear' spre ce scop toate acestea nu ştim. Ne credem însă dispensaţi a înregistra întreg decursul interogatorului, după-ce acusatul a făcut în esenţial aceleaşi depuneri, ca şi la pertractarea principală, care s'au publicat deja. A recunoscut adecă, că a luat parte la şedinţa din 25—26 Martie 1892, în care comitetul a dus în deplinire mandatul conferenţei naţionale relativ la Memorand şi a declarat, că primeşte răspunderea pentru tipărirea şi răspândirea Memorandului, deşi direct dînsul n'a distribuit nici un exemplar.

După terminarea interogatorului la ora 1 şi jum. a urmat pausă până la orele 3.

Continuându-se pertractarea la acest termin, presidentul a ordonat cetirea câtorva puncte din fasiunile depuse de dl Eugen Brote înaintea judelui de instrucţie, din care ar resulta, că comitetul în citata şedinţă ar fi hotărît lista persoanelor, cărora să se trimită Memorandul.

Întrebat fiind acusatul, care a negat în decursul interogatorului, că comitetul ar fi făcut asemenea listă, că ce are de observat la aceasta, dl Albini a cerut să se cetească şi punctele respective din fasiunile celoralalţi acusaţi. La propunerea procurorului, tribunalul a hotărît refusarea acestei cereri, după care acusatul a anunţat cerere de nulitate.

Pe urmă s'au mai cetit o mulţime de protocoale despre perchisiţii domiciliare făcute la Institutul tipografic etc., în contra protestului acusatului, care a declarat, că nu înţelege în ce legătură stau aceste acte cu dînsul.

După aceea s'a dat cetire atestatelor de moralitate şi avere ale acusatului, ear' apoi a urmat rechisitorul procurorului.

Dl Lázár Aurel a debitat cu acest prilegiu o fanfaronadă ţifraş împodobită cu flori oratorice, dar' încolo destul de goală în dovezi despre culpabilitatea acusatului. Singurul merit al rechisitorului a fost scurţimea lui şi singurul lucru remarcabil din el obrăznicia cu care acest renegat din nou s'a lăudat a fi Român de naţionalitate, însă cu sentimente patriotice. Din rechisitor vom da mâne un extras mai lung, astăzi ne lipseşte timpul să-'l traducem.

Obţinând după aceasta acusatul cuvêntul ca să se apere, a făcut următoarea declaraţie:

Onorat tribunal, domnilor juraţi!

Discursul predat cu multă oratorie a dlui procuror, constitue pentru mine o mare seducere ca să-'i răspund. Căci în adevăr ar fi interesant să privim mai deaproape aserţiunile sale, să punem sub lupa criticei cunoştinţele ce ni-a arătat din istoria patriei şi cu deosebire părerile ce a hazardat despre scopurile şi aspiraţiunile noastre ale Românilor.

Cu toate acestea resist tentaţiunii şi declar, că nu voiu răspunde nici un cuvênt dlui procuror, pentru-că peste tot nu am de cuget să mă apăr. Ear' dacă cu toate acestea mă folosesc de cuvêntul acordat de on. tribunal, o fac numai pentru a-'mi precisa în următoarele cuvinte posiţia mea înaintea D-Voastre: Sûnt acusat pentru Memorandul Românilor, care de $2^1/_2$ ani ţine în agitaţie spiritele din patria noastră. Care îmi va fi soartea o ştiu cu siguritate aproape matematică, căci am înaintea ochilor soartea colegilor mei deja osândiţi. Pentru-ce să mă mai apăr dară? Nu mă apăr, ci aştept cu sânge rece verdictul.

Dar' şi abstrăgênd dela aceasta, ce este acel Memorand? Este un act politic al poporului român, adresat în formă de petiţie supremului factor constituţional din stat. Ei bine, dacă dl procuror pentru acest act politic adresat Maiestăţii Sale, m'a tîrît pe această bancă de acusat, mie lealitatea faţă cu supremul factor constituţional din stat îmi impune, ca să nu mă apăr în contra unei asemenea acusări.

Şi mai departe, domnilor, Memorandul nu este al meu, nici al colegilor mei, ci este al poporului român. Nu noi' l-am făcut, ci conferenţa generală a partidului nostru, care conferenţă a fost compusă din delegaţi aleşi ai tuturor cercurilor electorale în care locuesc şi Români. Această conferenţă ni-a dat mandat să-'l presentăm şi să-'l publicăm şi a aprobat apoi cele săvîrşite de noi. Evident aşadar', că trăgându-mă pe mine şi pe colegii mei în judecată, domnul procuror a tras în judecată conferenţa întreagă, ba poporul român întreg, căci al lui este Memorandul. A făcut va să zică dl procuror, poporului meu insulta de a-'l da în judecată ca pe un făcător de rele. În faţa acestei insulte nu-'mi este permis să mă apăr, ci unicul răspuns este tăcerea.

Şi în fine, dlor, cu ce sûnt eu acusat? Că am atacat puterea obligatoare a unei legi fundamentale. Foarte uşor a spune aceasta, dar' unde sûnt dovezile? Da, există în programul nostru un punct, care aspiră la restabilirea autonomiei Transilvaniei, dar' de când este oprit într'un stat constituţional a aspira realisarea cu mijloace legale a unui program politic. Şi dacă este oprit, pentru-ce cel mai popular şi cel mai naţional partid maghiar, partidul independenţei, aspiră şi lucră în fiecare zi la ruperea Ungariei de către Austria, de către monarchia comună? Şi pentru ce dlui procuror nu 'i-a trecut prin minte să tragă la răspundere pe independentişti pentru aspiraţiunile lor. Pentru-ce Românilor se măsură cu altă măsură? N'am deci să mă apăr nici din acest punct vedere, pentru-că nici o vină nu 'mi-s'a doveeit.

Aceste trei motive, care mă îndeamnă să nu mă apăr, sûnt însă pentru mine în acelaşi timp trei criterii, că nu e aici vorbă de justiţie, ci de persecuţiune politică. Nu pentru-că aş fi comis vr'un delict, ci pentru-că aparţin unui partid, ale cărui scopuri se opun scopurilor guvernului, pentru aceea m'a adus dl procuror aicia. Aceasta este convingerea mea nestrămutată, şi de aceea nu numai că nu mă apăr, ci din contră acus eu, aici în faţa d-voastre, pe dl procuror, că a abusat de instituţiile justiţiei spre scopuri de prigoniri politice.

(Presidentul îndrumă pe acusat la ordine, zicând că nu este permis a acusa pe procuror.)

Termin, dlor, anunţând încă odată, că nu mă apăr, ci mă alătur şi din parte-'mi la declaraţia care a făcut-o, în numele comitetului partidului naţional, cu prilegiul pertractării din Maiu, venerabilul seu president dl Dr. Ioan Raţiu, care declaraţie să-'mi daţi voe să o cetesc.

Presidentul interzice cetirea declaraţiei, dă însă acusatului voe să-i reproducă pe scurt conţinutul, dacă îl crede folositor pentru apărarea sa.

Dl S. Albini: Mă mărginesc a mă provoca la declaraţie, la care repet că aderez, dar' după-ce la timpul seu a fost publicată şi în foile române şi în cele maghiare, o presupun cunoscută şi de d-voastră şi nu-i mai schiţez cuprinsul, dacă nu 'mi-e permis să o cetesc întreagă.

După o scurtă replică a procurorului, în care şi mai puţin a spus ca în rechisitor, renunţând acusatul la duplică, presidentul face un resumat scurt şi obiectiv al pertractării, după care juraţii se retrag.

Reapărând juraţii în sală, presidentul lor Dr. Farkas a enunţat următorul verdict:

1. Conţine Memorandul agitaţie comisă prin atacarea puterii obligătoare a unei legi? **11 voturi: da, unul: ba.**

II. Participat-a S. Albini la răspândirea Memorandului? **11 voturi: da, unul: ba.**

III. Este S. Albini vinovat de agitaţie? **10 voturi: da, două: ba.**

Pe basa acestui verdict, tribunalul după scurtă consultare, a condamnat pe acusat la $2^1/_2$ *ani închisoare de stat, la suportarea* **in solido** *cu ceialalţi condamnaţi a cheltuelilor pertractării prime, la suportarea personală a cheltuelilor pertractării de azi (în sumă de 37 fl. 46 cr.) şi a cheltuelilor întreţinerii în temniţă, precum şi la publicarea sentenţei de astăzi în foile «Nemzet», «Kolozsvár», «Ellenzék», «Erdélyi Hiradó», «Hermannstädter Ztg.», «Tribuna» şi «Foaia Poporului».*

Acusatul a declarat din nou, că va înainta cerere de nulitate.

Pertractarea s'a terminat la orele $6^1/_4$ seara.

Cavalerism fără păreche.

E vorba de „primul cavaler“ al „celui mai cavaleresc popor din lume“, şi de presidentul „celei mai cavalereşti“, eu aş zice *celei mai barbare* societăţi din lume, de contele Károlyi Pista.

Un coleg al meu din redacţie a arătat deja pe deoparte, în nrul 202 al „Tribunei“, în ce haină de cavaler s'a înfăţişat „primul cavaler al Ungariei“ la adunătura criminalo-comică dela Nitra, înscenată de „FMKE“, societate pentru creşterea ienicerismului modern printre Slovaci în folosul caraghioasei „idei de stat naţional maghiar“.

Vorbirea „primului cavaler etc.“ a fost atât de plină de îndrăsneţe contraziceri şi de propuneri nebunatice, încât trebue într'adevăr să fi fost rostită numai înaintea unei adunături de nebuni renegaţi pentru a produce efect. Eu vreau însă să presupun, că „primul cavaler etc.“ a fost singurul om cu mintea sănătoasă şi cu inima deschisă în faimoasa adunătură a *fmkei-ştilor*, şi încă afirm, că înaintea lumii civilisate s'a făcut nemuritor de ridicol prin unele propuneri de ale d-sale. Deoare-ce însă nu-'l invidiez pe Károlyi Pista pentru astfel de glorie, voesc să reflectez numai la una din propunerile lui, prin care a perdut reputaţia de „primul cavaler al Ungariei“, sau dacă voeşte mai bine: „al celei mai cavalereşti naţiuni“ de pe tot rotogolul pământului.

Eată propunerea boierească:

„După părerea mea, fără adaus de bir nu vom ajunge la ispravă mare. Acei câţiva cruceri ce se vor venì pe fiecare suflet, nu-'i va simţì nici săracul nici bogatul“ . . . .

Adecă „în folosul propagării culturii maghiare“ un bir de 2% pe deasupra dărilor ce plătesc popoarele nemaghiare până acum.

Ce este în această propunere mai mult uimitor, mai mult de despreţuit şi de condamnat: cutezanţa nebuno-şovinistă, sau lipsa de cavalerism? Eu admir mai mult aceasta din urmă.

Auzit-aţi de boierism, care vrea să iee creiţarul din punga săracului, pentru a se putè îmbrăca el însuşi în haina teatrală a aşa zisei „culturi maghiare“, în care voesc „primii cavaleri etc.“, cu ciocoii lor renegaţi, strînşi de pe băligarele tuturor neamurilor acestei ţeri, să îmbrace pentru rîsul lumii şi neamurile cinstite, neamestecate cu lăpădături străine!

Auziţi „cavalerismul“ celui mai mare bogătan al Ungariei! vrea el să scoată din punga păcurarului dela munţi, din aceea a minerului dela Ştiavniţa, din a ciobanului dela Tatra cei din urmă 2 creiţari ce-'i mai rămân dela părinteasca grije a percepţiilor, vrea el să-'i răpească şi îmbucătura pânei de ovăs, cu care se hrăneşte, — pentru-ce? Pentru cel mai criminal, cel mai brutal şi barbar scop: de a-'i îmbrăca în haină maghiară spre batjocura lumii.

Eată cavalerism într'adevăr fără păreche! Stai încremenit căutând isvorul psihologic al unui astfel de cavalerism şi încă din gura, din sufletul „primului cavaler al Ungariei“, a unuia din cei mai mari bogătani din ţeară, cu numele de conte Károlyi Pista!

Asta e, va să zică, nobleţa voastră, ăsta e fumul boieresc?

Se vede că „primul cavaler etc.“ n'a fost nici odată printre ţerănime, necum printre ţerănimea slovacă; ar fi văzut acolo, în munţii *Tatrei*, sate şi sătuleţe ascunse. unde oamenii nu văd pâne decât Dumineca, ear' carne niciodată, fiindcă vacă, viţel, oaie, toate 'i-le răpeşte perceptorul, pentru-ca voi, „primii cavaleri etc.“ să vă puteţi răsfăţa pe fotoliurile de catifea dela casa de gălăgie, căreia îi ziceţi cu prefăcătorie parlament; să vă puteţi tăvălì pe *bársonyszék*-urile dela opera voastră caraghioasă şi a sorbì deliciile de după culisele ei, delicii plătite tot din banii ţerii, la care contribue şi ţerănimea slovacă, ce trebue să trăească numai din cartofi, pentru-ca voi să înotaţi îmbuibaţi în belşug.

Du-te, nobile conte, odată în satele Huty, Borovo etc., în comitatul Orava, la graniţa Galiţiei, şi dacă nu 'ţi-se va cutremura tot sufletul de spectacolul grozav al traiului de acolo, nu meriţi să te numeşti om, ci altceva. Du-te de vezi, cum într'o colibioară de 10 metri pătraţi suprafaţă, ascunsă jumătate sub pământ, stă înghesuită familia de 12—13 inşi cu vite cu tot! Du-te, primule cavaler, de vezi că pe petecile de pământ rămase pe piscuri de munţi dela tăiatul lemnului, nu creşte altceva decât cartofi şi ovăs; călătoreşte acolo pe la 20—25 August şi vei vedè, că regulat zăpada îi acopere ţeranului şi această umbră de recoltă, încât e nevoit să-'şi secere ovăsul cu omăt pe el.

Şi dela această fiinţă vrei să mai iei cei din urmă 2 creiţari cu care-'şi cumpără pâne, udată cu lacrimă în loc de apă sărată, care nu-'i mai ajunge!

Fui! Nu 'ţi-e ruşine?

Şi pentru care scop? Cultura maghiară! Lasă-'l în pace cu cultura maghiară, el nu o vrea, cu nici un preţ, cu atât mai puţin recomandată de primii cavaleri ai Ungariei! Mai bine cultură zulucaferească de bunăvoe decât cultura maghiară cu deasila.

El, ţeranul slovac, are cultură proprie a sa, superioară culturii d-tale şi a tuturor fmke-iştilor, superioară pentru-că inima şi sufletul lui sûnt cuprinse de adevărate simţăminte nobile cuprinse în învăţătura creştinească, ear' nu jidano-boierească, cultura cuvintelor: „Ce nu vrei se-'ţi facă alţii, nu fă tu altora“. Eată adevăratul ca valerism şi gentlmentlîc.

Scuteşte-'l de simţămintele d-tale cavalereşti, el nu vrea să audă de ele.

Gustav Augustini.

Spicuiri din recepţiunea Ovreilor.

Din discursul contelui Zichy: Să privim, ce conţine proiectul — a zis între altele oratorul — pentru-ca să nu le atîrnăm stimabililor nostri concetăţeni ovrei, acestor oameni cum se cade, bravi şi iubitori de patrie, păpuşi zugrăvite de grumazi! Dacă ei doresc pe terenul public ori privat ceva ce nu au obţinut încă, oratorul va fi cel dintâiu care le va acorda. Aici însă nu e vorba de aşa ceva, ci de regularea raporturilor Ovreilor faţă cu credincioşii aparţinători religiunilor din patria noastră. Oratorul constată apoi, că raporturile credincioşilor diverselor religiuni în Ungaria au fost în diferite timpuri şi ele s'au desvoltat acordându-li-se în măsură diferită libertate şi reciprocitate. Desvoltarea de până acum în calea recepţiunilor s'a sfîrşit prin recepţiunea Ovreilor. Oratorul înţelege, că guvernul vrea să facă ceva pentru religiunea judaică; nu înţelege însă, ca aceasta să se facă prin recepţiune, din care Ovreii nu trag nici un profit.

Proiectul actual conţine dispositiuni privitoare la trecerea dela religiunea israelită la cea creştină şi la creşterea copiilor. Această din urmă dispositie nu e necesară, deoare-ce în această privinţă, dispune deja proiectul de lege despre religiunea copiilor. De asemenea există dispositiuni şi privitor la trecerea dela religiunea israelită la cea creştină. Pentru că nimic nu-'i împedecă pe Ovrei ca să treacă la creştinism. Ca însă un botezat, un creştin să treacă la iudaism, oratorul nu o admite şi nu o poate admite nici un creştin,

---

Şi stropiţi de rîul tău sacru,
Taurii, mândre victime, nu mai duc
Trofee romane la strămoşeştele temple: Roma
Nu mai triumfă:

Nu mai triumfă, de când un galileu
Cu părul roşu, se urcă la Capital,
Îi aruncă în braţe o cruce, şi-'i zise
— Poart-o, şi servă. —

Fugiră nimfele să plângă, ascunse
Prin rîuri şi prin grote materne,
Şi tânguindu-se se împrăştiară ca
Norii la munţi,

Când o ciudată mulţime, printre albele
Temple prădate şi sfărîmatele colonade,
Înaintă domoală, în saci negri îmbrăcată,
Mormăitoare,

Şi peste câmpurile răsunătoare de munca
Omului şi colinele martore de mărirea trecută,
Se făcù pustíu, ear' pustíu se chem
Împărăţia lui Dumnezeu.

Ridicară lumea dela sfintele pluguri, o răpiră
Bătrânilor părinţi nerăbdători, tinerelor neveste;
Le[illegible]ri-unde divinul soare binecuvântă,
Ei [illegible]au:

Blăstămau bunurile vieţii
Şi ale amorului, şi băigiuau groaznice
Legături de durere cu Dumnezeu
Pe rîpi şi prin peşteri:

Coborîră beţi de chinuri
În oraşe, şi 'n fricoase danţuri
Cerură în genunchi crucifixul, ei, necredincioşii,
Să fie despreţuiţi.

Salve, o suflet omenesc ce senin stai
Pe malurile Ilissului, întreg şi drept pe
încântătoarele
Ţărmuri ale Tibrului! negrele zile trecură,
Redeşteaptă-te şi domneşte.

Ear' tu, milostivă mamă de junci neîntrecuţi
În răsturnarea brazdei şi căratul maldărului,
Şi de mânzi sălbateci rîncheţători în războiu,
Italie mamă,

Mamă de holde, şi de vii, şi de legi eterne,
Şi de frumoase arte ce îndulcesc vieaţa,
Salve; eu cântecele anticei glorii
Ţie reînoesc.

Aplaudă versul munţii şi pădurile şi apele
Umbriei verde: în faţa noastră, fumând
Şi îmbiind la noi industrii în naştere,
Fluieră aburul.

(*Ateneul Român.*) *D. Zamfirescu.*

ori-câtă dragoste ar avè pentru Ovrei. Tot atât de puţin va putè vota o comunitate conf. creştină ca un copil botezat sĕ fie scos din sinul bisericii creştine de dragul Ovreilor. Fiind deci vorba ca sĕ li-se dee „stimabililor“ şi „iubiţilor“ nostri concetăţeni ovrei (ilaritate în stânga), zice oratorul, ceva ce nu are sens şi ce oratorul nu poate acorda ca creştin, dînsul nu votează aşa ceva, fără a voi însĕ prin aceasta ca sĕ micşoreze „simpatia“ sau „iubirea“ pentru Ovrei. În interesul patriei şi al creştinismului oratorul doreşte contopirea şi asimilarea cât mai repede a Ovreilor cu Maghiarii. Aceasta nu se poate face prin recepţiunea şi întărirea unei dogme, care nu se potriveşte cu statul şi societatea maghiară. Oratorul respinge proiectul.

*

Metropolitul Miron pentru recepţiunea Ovreilor. *„Pesti Napló“* scrie că: „Metropolitul Miron Romanul de aceea vrea sĕ vorbească, ca sĕ declare dinainte, că nu primeşte proiectul şi va vota în contra aceluia; în privinţa aceasta însĕ hotărîrea sa pur individuală nu o caracterisează din motive principiale, ci numai din punct de vedere de oportunitate“. Ministrul Szilágyi îi rĕspunde: „Excelenţa Sa n'are nimic principial în contra proiectului, ci are o excepţionare, care nu se poate nici cuprinde, nici combate şi nici cumpĕni, adecă proiectul nu e încă oportun. Din care causă nu e oportun: Ovreii nu sûnt destul de copţi pentru proiect, sau creştinii? (ilaritate) sau o parte din creştini? şi ce înseamnă această inoportunitate?...

Turbarea ovreimii. *„P. Ll.“* e scos din fire. Vede ruguri arzênd şi Ovreul strigând: „Ai, vai, gevalt“ înăduşit de fum şi pârjolit de flacări. Un *„Autodafé“* teribil... Şi prelaţii şi ultramontanii joacă, ca sĕlbatecii africani împregiurul focului... De ce? Pentru-că Zichy a zis că Ovreii nu fac nici un „Gewinreiches Gescheft“, adecă nici o negustorie deamnă de acest neam, prin recepţie. Şi prin urmare ţipă prin numĕrul seu dela 9 Octomvrie, că se produce o crisă a garanţiilor de existenţă a statului maghiar independent de influenţe străine“. Nu-i o alusie, că Ovreii vor face Marţi pe — Kossuth?

CORESPONDENŢA „TRIBUNEI“.

Sĕlişte, 8 Octomvrie n.

(*Înmormêntarea lui Dumitru D. B. Comşa.*) Luni în 12/24 Septemvrie a. c. la 2 ore d. a. am petrecut la cele eterne pe tinĕrul student universitar din Paris, mult regretatul Dumitru D. B. Comşa. La serviciul divin de înmormêntare au slugit pe lûngă preoţii din Sĕlişte, mai mulţi preoţi din comunele din cerc. Discursuri funebrale s'au ţinut douĕ: unul la casa mortului de părintele Ioan Manta din Gurarîului, ear' la mormênt a vorbit învĕţătorul dl Dumitru Lăpĕdat. Din frumosul discurs al dlui Lăpĕdat extragem următoarele:

„Alături cu familia jeleşte întreagă comuna Sĕlişte perderea inteligentului ei fiiu. Şi cu drept cuvênt are motiv a jeli, pentrucă cu durere trebue sĕ mărturisim, că această mare comună şi relativ bine situată, a dat prea puţină inteligenţă din sinul seu şi cu deosebire inteligenţa de rang academic îi lipsia acestei comune cu desĕvîrşire în timpul din urmă. Cu bucurie priviam toţi la cei doi tineri ai familiei Comşa la unchiul şi nepotul care „ca doi brazi dintr'o tulpină, ca doi ochi într'o lumină“ făcênd studii academice se întreceau unul pe altul în înaintare. Cu mândrie ziceam noi: sûnt ai nostri, sûnt Sĕlişteni eşiţi din sinul nostru şi mult folos, multă bucurie şi laudă ne vor face odată.

Cu multă mândrie spuneam străinilor, avem un tinĕr din Sĕlişte, care face studii în Paris, ear' de acì încolo cu durere vom trebui sĕ zicem, cu glas întristat, că 'l-am avut şi prea de timpuriu 'l-am perdut“.

Perderea lui nu e numai perdere pentru familie, nu e numai perdere pentru comună, ci e o perdere naţională, căci după pregătirea ce o avea, şi care era sĕ o mai continue, aveam nu fără motiv multă speranţă, că mult folos va avè naţiunea dela el. Azi, când lupta de existenţă între popoare e atât de înverşunată, când armele de luptă sûnt ştiinţa, cultura şi numai acele popoare vor eşi învingĕtoare din această luptă desperată, care îşi vor însuşi cât mai multă cultură, e nespus de mare perderea ce o îndură poporul nostru prin perderea acestor fel de bărbaţi şi tineri inteligenţi cum era şi rĕposatul.

Cântările funebrale au fost executate cu multă precisiune de corul seminarial din Sibiiu, sub conducerea dlui prof. Demetriu Cunţan. Multă lume din Sibiiu şi din împregiurime a ţinut sĕ dee tinĕrului D. B. Comşa onorul din urmă. Perderea îndurată pentru neamul românesc este ireparabilă. Colegii din Paris ai lui au ştiut sĕ preţuească meritele lui, cărora li-a dat expresie printr'o scrisoare de condolenţă adresată familiei. *T.*

CRONICĂ

Dl D. A. Sturdza pentru noi. Într'o întrunire publică la Bucureşti, dl Sturdza 'şi-a ridicat earăşi glasul seu pentru noi. Luăm după *„Voinţa Naţională“* următoarele amĕnunte despre aceasta: „În momentul cel greu şi primejdios al chestiunii naţionale, dl Sturdza a luat cuvêntul. Douĕ ore şi jumĕtate a vorbit, cu cumpĕnire, cu profunditate, cu înţelepciune, cu căldură, împrăştiind în sufletele tuturor durerile celor de dincolo, emoţiunile celor de aici, şi grija pe care trebue sĕ o aibă tot Românul cel bun de neamul seu. Dl Sturdza a urmat evoluţiunea istorică a chestiunii fraţilor nostri de peste Carpaţi, punênd într'o lumină viuă zilele lor de glorie şi de martiriu. Ei n'au cerut decât ceea-ce li-se cuvine: dreptate, libertate, umanitate. Au fost învĕluiţi de invasii; invasiile au trecut; popoarele s'au aşezat; şi Românii n'au perit: n'au cedat nici limba, nici conştienţa lor naţională. Şi când astfel, n'au renunţat la dreptul lor de a fi ca popor romanic în timp de 20 de secoli, astăzi dreptul acesta nu poate fi închinat în faţa rĕmăşiţelor unui popor asiatic prin origine şi prin conduită. Chestiunea naţională nu este de azi, ci se adûnceşte într'un lung trecut de durere şi de vitejie. Azi chestiunea naţională s'a ridicat sus nu din causa agitatorilor, ci din causa nelegiuirilor comise de asupritori. Românii din regat şi cei de dincolo nu sûnt irredentişti. Acest cuvênt este resultatul unei intrigi“.

*

Ştire militară. „Siebenbürgisch-Deutsches Tagblatt“ aduce ştirea, că locotenent-mareşalul Galgóczy e numit comandant al corpului 12 de armată, acordându-'i-se cu acest prilegiu, titlul de consilier intim.

*

La Arad s'a sĕrbat iubileul unui doctor din rĕsboiul de independenţă. El este o glorie naţională pentru-că el a tratat pe martirul Damianich care-'şi rupsese piciorul. Şi ministrul Hieronymi e un felicitator.

*

Publicaţie interesantă. Rieger, politicianul ceh, îşi va publica în curênd memoriile ce cuprind aproape o jumĕtate de veac.

*

Procesele *„Dreptăţii“*. Dl Ioan Nedelcu advocat în Lugoş, a presentat ieri d. a. tribunalului din Timişoara în numele dlui Dr. V. Branisce cererea, de a amîna cu şese sĕptĕmâni ţinerea pertractării finale, din motivul, că acusatul e în urma îndelungatului şi gravului seu morb atât de slĕbit, încât îi este cu neputinţă a lua parte lo pertractarea fixată pe 11 Octomvrie. Cererea e spriginită prin un atestat medical, extradat de dnii Dr. G. Lichtscheindl şi Dr. G. Becsi medicii sub a căror îngrijire stă acusatul.

*

Hymen. Dl *Demetriu Radu* din Blaj şi domnişoara *Veronica Petruţiu* din Tăuni s'au logodit în 30 Septemvrie st. n.

*

Un iubileu. În Viena se va sĕrba la 14 Octomvrie st. n., adecă Dumineca viitoare, un iubileu ce ne interesează şi pe noi. Este iubileul deputatului *Lueger*, care a vorbit adese-ori despre causa noastră şi adevĕratele stări din Ungaria. Ştim că din mai multe părţi 'i-se vor trimite şi din partea noastră telegrame şi adrese de felicitare. Ele se adresează dlui Schlesinger, deputat, Viena, VIII., Buchfeldgasse 19.

*

Încă o interpelare. *Péchy* va interpela guvernul maghiar pentru restituirea vămii pentru grâul român.

*

Pentru recepţiunea Ovreilor a votat şi individul Gáll József, fiiul protopopului român şi membru al congresului naţional-bisericesc al provinciei metropolitane gr.-ort. Înregistrăm numai, căci n'avem cuvinte a-'l reproba îndestul acest miserabil fapt.

*

Economia de instrucţiune. La şcoala de agricultură de model a comitatului Sibiiu (în Sibiiu tîrgul de vite nr. 10) se vor primi pe anul 1894-5 elevi (în linia primă feciori de economi). Cursul de învĕţămênt se începe cu 1 Noemvrie 1894. Condiţiunile de primire sûnt acestea: *a)* sĕ fi împlinit al şeptesprezecelea an al etăţii; *b)* sĕ fie sănĕtos şi trupeşte astfel desvoltat, spre a putè suporta lucrurile de câmp ne întrerupt; *c)* sĕ aibă deja în lucrurile economice experienţă şi oare-care destoinicie; *d)* sĕ fi absolvat o şcoală poporală cu succes bun; *e)* a se legitima despre purtarea sa morală prin un atestat dela diregĕtoria comunală; *f)* a se supune unui examen de primire. Elevii capĕtă instrucţiune, locuinţă şi alimentare gratuită şi afară de aceea o simbrie de 4 fl. 50 cr., care jumĕtate se solveşte în fiecare lună în bani gata, ear' ceealaltă jumĕtate sĕ depune fructificativ pentru servitor într'un institut de bani şi se extradă numai la eşirea lui din şcoala economică, economia de model mai îngrijeşte spĕlatul albiturilor de purtat şi de pat. Elevii înşişi au de a îngriji de veştminte, încălţăminte şi albituri. Rugările de primire sûnt a se îndrepta mult până la 25 Octomvrie st. n. către conducĕtorul institutului de economie Iuliu Schuster în Sibiiu, tîrgul de vite nr. 10, care va da bucuros şi alte deslişiri.

*

Ovreul — îşi schimbă pĕrul, dar' năravul nu. Sub titlul „Monument maghiar în cimiter jidan“ *„Budapesti Hirlap“* reproduce după *„Felsômagyarország“* ştirea, că un anumit Gross Samu a comandat un monument cu inscripţie maghiară şi hebreică pe mormêntul soţiei sale îngropate în cimiterul ovreesc din Ida-mare şi în 23 a. c. a voit sĕ-'l aşeze la mormênt Epitropia comunităţii ovreeşti din Ida-mare însĕ *nu 'i-a permis aşezarea monumentului*, aducênd drept motiv inscripţia maghiară, fiindcă *talmudul opreşte ridicarea de monumente cu inscripţiuni străine.* Dl Gross, ofensat în simţĕmintele sale maghiare, a cerut intervenţia autorităţilor civile, şi astfel protopretorul a deschis cu forţa poarta cimiterului şi a aşezat monumentul pe locul destinat. Contra acestei violări a autonomiei comunităţii ovreeşti epitropia a apelat la oficiul comitatens. La această ştire *„Budapesti Hirlap“* între altele face şi următoarea reflexiune: „Este destul de trist, că în anul recepţiunii se află în Ungaria comunitate religionară jidană, în ochii căreia limba *maghiară* e limbă *străină*.. Noi nu ştim ce zice *talmudul*, dar' ştim că prin moravuri şi sânge Maghiarii sûnt de *facto* contopiţi cu Jidanii, ear' acum prin proiectata recepţiune voesc sĕ se contopească şi de *jure*, deci pentru-ce sĕ nu le fie chiar şi *limba* soră de cruce (lucus a non lucendo!) cu limba talmudului?“ Vezi, vezi, limba maghiară vrea sĕ se încuibeze şi în talmud, şi nerecunoscĕtorii Ovrei vreau sĕ o *recipieze*!

*

Cutremur de pămênt. În Hust (cttul Maramurĕş) s'a simţit în noaptea de 7 spre 8 l. c. n. un violent cutremur de pămênt. Cuprinsă de spaimă, poporaţiunea s'a refugiat pe câmp.

*

Regele Sêrbiei în Budapesta. Foile maghiare anunţă, că regele Alexandru al Sêrbiei va sosì la 14 c. în Budapesta. Pentru primirea regelui se fac mari pregătiri din partea Curţii.

*

Sănĕtatea Ţarului. Lui *„Neue Freie Presse“* 'i-se scrie: Ministrul de rĕsboiu din Petersburg a primit detailate informaţii despre starea sănĕtăţii Ţarului, care sûnt foarte îngrijitoare. Ministrul a ordonat ca sĕ se facă servicii divine în fiecare biserică, pentru restabilirea sănĕtăţii Ţarului. Ear' ziarelor le este oprit sĕ aducă ştiri despre starea Ţarului. După informaţiile cele mai noue, Ţarul va fi supus unei operaţii.

*

Ţareviciul va fi denumit în curênd, încă înaintea călĕtoriei Ţarului, de regent.

Posta redacţiunii.

D-lui *T. Pop*, paroch. Bucerdea vinoasă, dl R. lipseşte din redacţie. Se întoarce aşa poste o sĕptămână.

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI“.

Cluj, 10 Octomvrie n. Curtea cu juraţi a declarat pe Septimiu Albini de vinovat în procesul Memorandului şi pe basa acestui verdict acusatul a fost osândit la **doi ani şi şese luni** temniţă de stat.

Budapesta, 10 Octomvrie nou. (Casa magnaţilor.) La ordinea zilei e proiectul de lege despre matriculele civile. Contele Ferdinand Zichy zice, că organele statului sûnt incapabile de a purta matriculele. Respinge proiectul.

Contele Stefan Szapáry declară, că proiectul este o vătĕmare a preoţimii. Încât priveşte afirmarea, că opinia publică doreşte reforma în chestiune, aceasta nu s'a dovedit. Ziarele falsifică opinia publică. Respinge proiectul.

Szontagh Pál declară, că introducerea matriculelor civile este o necesitate. Oratorul primeşte proiectul. Cu acestea desbaterea s'a încheiat şi ia cuvêntul ministrul Hieronymi.

Budapesta, 10 Octomvrie n. Casa magnaţilor a primit cu 102 voturi contra 96, adecă cu o majoritate de şese voturi, proiectul de lege despre matriculele civile.

Livadia, 10 Octomvrie n. Părechia imperială a făcut ieri la ameazi o plimbare cu trăsura şi cu acest prilegiu a făcut o visită marelui principe Petru, unde a stat patru ore.

Berlin, 10 Octomvrie n. Profesorul Leyden pleacă astăzi la Livadia şi e probabil că va însoţì pe Ţarul la Corfu, rĕmânênd timp mai îndelungat acolo. Cu privire la instituirea unei regenţe în Rusia nu s'a decis până acum nimic.

Londra, 10 Octomvrie n. Se svoneşte, că Ţarul va trebuì sĕ se supună în curênd la o operaţiune critică.

Viena, 10 Octomvrie n. Pe Lunia viitoare, ziua în care se va reîncepe sesiunea parlamentară, e convocat un mare meeting cu singurul obiect: Ce e cu dreptul nostru electoral.

Belgrad, 10 Octomvrie n. După reîntoarcerea regelui dela Berlin se va face probabil o reconstrucţiune a cabinetului. Şef al cabinetului va rĕmânè însĕ tot Nicolaevicĭ.

Economic

O nouă bancă în Italia. Se scrie din Roma, că crearea unui nou stabiliment de credit în Italia este definitiv hotărîtă.

Banca va avè sediuri la Roma, Milan şi Genua. Capitalul sĕu va fi de 20 milioane franci.

Fondatori sûnt: Disconto Gesellschaft, Deutsche-Bank, Handels-Geselschaft, Dresdner-Bank, Casa S. Bleichröder din Berlin, Credit Anstalt din Viena, Effecten bank şi dnii Sultzbach din Francfurt, Bank-Vhrein şi cassa Speyr et Co. din Bâle.

—※—

Nouc gisemente de aur în Rusia Se scrie din Petersburg, că în valea rîului Unda, provincia Transbaical s'au descoperit foarte bogate gisemente de aur. Aceste gisemente sûnt considerate a fi mai bogate decât acelea ce există în acea parte a Siberiei.

—※—

Scăderea aramei. Se telegrafează din Londra, că scăderea valorilor cuprifere se datoresc ştirii rĕspândite despre reprinderea producţiunii americane şi ruptura negocierilor pentru limiterea producţiunii.

„Paris Bourse“ zice, că urcarea aramei n'ar fi naturală şi că ar fi făcută pentru a putè vinde acţiunile societăţii Cuprifere.

Preţul mărfurilor.

Piaţa din Mediaş, în 9 Oct n. Grâu frumos ectolitra fl. 4.75 până fl. 5.—, grâu mestecat fl. 3.70 până fl. 4.—, sĕcară fl. 2.75 până fl. 3.—, cucuruz fl. 4.— până fl. 4.25, ovĕs fl. 2.— până fl. 2.25 orz fl. —.— până —.—, sĕmênţă de cânepă fl. —.— până fl. —.— sĕmênţă de in fl. —.— până fl. —.—, fasole fl. 4.50 până fl. 5.—, mazĕre fl. 4.— până fl. 4.25, linte fl. —.— până fl. —.—, cartofi fl. 1.— până fl. 1.50 mălaiu fl. —.— până fl. —.—, sĕu brut 100 chilo fl. 23.— până fl. 24.—, luminări turnate de sĕu fl. 33.— până fl. 40, unsoare de porc fl. 55 până 60, slănină fl. 55.— până fl. 58, cânepa fl. 30.— până fl. 32.— fên fl. 1.60 până fl. 1.80, săpun 100 buc. fl. 20 până fl. 30.—, spirt pro 100 litre % fl. 55.— până fl. 57.—, carne de vită chilo 40 până — cr., carne de viţel 40 cr. până 44 cr., carne de porc cr. 40 până 48, carnea de oaie 28 cr. până — cr., ouă 5 cu 10 cr.

Piaţa din Braşov. În 5 Oct. n. Grâu frumos hectl. fl. 5.20, de mijloc fl. 4.80, mai slab fl. 4.50, grâu mestecat fl. 3.60, sĕcară frumoasă fl. 3.40, de mijloc 3.— fl., mai slabă —.—, orz frumos fl. 3.40, de mijloc 3.—, ovĕs frumos fl. 2.—, de mijloc —.—, cucuruz fl. 1.60, mălaiu fl. 3.40, mazĕre fl. 5.80, linte fl. 10.—, fasole fl. 3.50, sĕmênţă de in fl. 9.50, sĕm. de cânepă fl. 7.—, cartofi fl. 1.20, carne de vită p. chilo 38— cr. carne de porc 52 cr., ouă 6., cu 10 cr.

Tîrgul de rîmători în Steinbruch. În 6 Oct. n. s'au notat: ungureşti bĕtrâni grei 40½ cr. până 41— cr., de mijloc 40½ cr. până 41— cr., ungureşti grei tineri 42½ cr. până 43.— cr., de mijloc 43.— cr. până 44— cr., uşori 46.— cr. până 48.— cr marfă ţerănească grea 40½ cr. până 41½ cr. de mijloc 42.— cr. până 42½ cr., uşoară 45.— cr. până 45.— cr., româneşti, de Bakony, grei —.— cr. până —.— cr., transito grei —.— cr. până —.— cr, transito de mijloc —.— cr. până —.— cr. transito uşori —.— cr. până —.— cr., transito sêrbeşti grei 42.— cr. până 43.— cr., transito de mijloc 42.— cr. până 43.— cr., transito uşori 41½ până cr. 43.— cr.

Călindarul ţilei.

29 Septemvrie (11 Octomvrie) 1894.

Iulian: Cuv. Chiriac.

Gregorian: Emilian

Soarele: rĕsare 6.26 apune 5.29 m.

Buletin meteorologic.

Sibiiu, 9 Octomvrie n. 12 oare dimineaţa.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 727 5)		Temperatura după Celsius	Maximul şi minimul de temperatură	Direcţia vêntului
Observată	Diferenţa din preziuă			
731.0	—2.7	+9.6	+18.8 +7.1	SO

Din ţeară 7 Oct. n. 7 oare dimineaţa.

Staţiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vêntul	
			direcţia	tăria
Budapesta	764	+ 13.4	NV	2
Sătmar	767	+ 15.3	SO	2
Cluj	764	+ 13.6	NV	2
Orşova		+ 15.2	NO	4
Arad	764	+ 16.1	O	4
Panciova	763	+ 15.2	SO	4

Teatru oraşeneso.

Joi 10 Octomvrie 1894:

„Der Schwabenstreich“.

Comedie în 4 acte de Fr. de Schönthan.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 6 Oct. n. 1894.

Sĕmênţe	Calitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	Preţul per 100 chilogr. până	Calitatea per Hect.	Preţul per 100 chilo dela	Preţul per 100 chilo până
Grâu						
Bănăţenesc nou	75	—.—	—.—	76	—.—	—.—
Grâu dela Tisa „	75	—.—	—.—	76	—.—	—.—
Grâu „ Pesta „	75	—.—	—.—	76	—.—	—.—
Grâu de Alba-Reg. „	75	—.—	—.—	76	—.—	—.—
„ „ Bacîca „	75	—.—	—.—	76	—.—	—.—
Grâu ung. de Nord	75	—.—	—.—	76	—.—	—.—

Sĕmênţe, vechi ori noue	Soiul	Calitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	Preţul per 100 chilogr. până
Sĕcară		70—72	5.00	5.10
Orz	de nutreţ	60—62	5.70	6.10
„	de vinars	62—64	6.30	7.10
„	de bere	64—66	7.30	8.40
Ovĕs	—	39—41	5.60	6.05
Cucuruz (porumb)	bănăţ.	75	—.—	—.—
„	de alt soiu	75	6.10	6.20
Meiu		—	—.—	—
Hrişcă		—	—.—	—.—

Marfă pe termin.			Bani per 100 chilogr.	Marfă per 100 chilogr.	
	Grâu	Sept.-Oct.	6.20		6.22
	„	Maiu-Iun.	.		—
	Cucuruz	Maiu-Iun	5.80		5.82
	„	Iul.—Aug	—.—		—.—
	Ovĕs	Sept. Oct.	5.68		5.70
	„	Mart.-Apr.	6.03		6.05

Producte diverse		Soiul	Cursul dela	Cursul până
Preţul pe 100 chilograme.	Sem. de trif.	Lucernă ungurească	48.—	52.—
	„	roşie	58.—	61.—
	Oleu de rap.	rafinat	—.—	—.—
	Uns. de porc	dela Pesta	51.—	51.50
	„	dela ţeară	—.—	—.—
	Slănină	svĕntată	—.—	—.—
	„	afumată	48.50	49.—
	Sĕu		—.—	—.—
	Prune		10.—	10.50
	Lictar	slavon, nou	13.25	13.75
	„	bănăţenesc	—.—	—.—
	Miere	brută	—.—	—.—
	„	galbină străcurată	—.—	—.—
	Ceară	de Rosenau	—.—	—.—
	Spirt	brut	—.—	—.—
	„	Drojdiuţe de spirt	—.—	—.—

Cursul pieţei din Sibiiu.

Din 8 Octomvrie n. 1894.

Hârtie-monetă română	Cump.	9.79	vênd.	9.90
Lire turceşti	„	11.15	„	11.20
Imperiali	„	10.—	„	10.13
Ruble ruseşti	„	1.32	„	1.50

Bursa de Budapesta.

Din 6 Oct. n. 1894

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ de aur ung. 4%	121.90
„ ung. val. cor. 4%	96.50
Împrumutul căilor ferate ung.	126.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	125.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	101.75
Bonuri rurale ung.	95.75
„ „ croate-slavone	97.—
Obligaţiunile desp. regaliilor	100.—
Împrumut cu premiu ung.	152.25
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin	141.50
Renta de hârtie austriacă	98.75
„ de argint austriacă	98.75
„ de aur austriacă	124.—
Losurile austriace din 1860	—.—
Acţiunile băncii austro-ungare	1035.—
„ „ de credit ung.	—.—
„ „ „ „ austr.	—.—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. şi economii „Albina“	101.—
Argintul	—.—
Galbeni împĕrăteşti	5.90
Napoleon-d'ori	9.87
Mărci 100 imp. germane	61.—
Londra 10 Livers sterlingi	124.15

Bursa de Viena.

Din 6 Oct. 1894.

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	121.65
Renta ung. v. c. 4%	96.85
Împrumutul căilor ferate ung.	126.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-e emisiune)	125.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	101.40
Bonuri rurale ung.	95.—
„ „ croate-slavone	—.—
Împrumut cu premiu ung.	152.50
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin	141.50
Renta de hârtie austriacă	98.45
„ „ argint austriacă	99.—
„ „ aur austriacă	123.45
Losuri austriace din 1860	—.—
Acţiunile băncii austro-ungare	143.—
„ „ de credit ung.	465.50
„ „ de credit aust.	369.60
Argintul	—.—
Galbeni împĕrăteşti	5.89
Napoleon-d'ori	9.87
Mărci 100 imp. germane	60.95
Londra 10 Livres sterlingi	133.—

Bursa de Bucureşti.

Din 5 Sept. v. — 4 ore p. m.	Cassa	Ultim.
Renta rom. per 1875 5%	100.—	—.—
„ română amort. 5%	97.—	—.—
„ (Schuldverschreib)	90½	—.—
Oblig. de stat C. F. R. 6%	—.—	—.—
Renta rom. (Rur. conv.) 6%	100½	—.—
Imprumutul municipal 5%	87¼	—.—
crisuri func. rurale 5%	93⅞	—.—
Scrisuri func. rurale 7%	—.—	—.—
Idem urbane 7%	—.—	—.—
„ 6%	102½	—.—
„ 5%	87.—	—.—
Banca-Naţ. (500 lei vers. într.)	1468.—	—.—
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vĕrs.)	420.—	—.—
Soc. de Asig. Naţ. (200 lei vĕrs.)	437.—	—.—
Soc. rom. de reasig.	118.—	—.—
Socr. de cou (250 lei vĕrs.)	105.—	—.—
Oblig Cassei Pensiunilor	280.—	—.—
Agio	—.—	—.—
Schimb		
Londra 3 luni	—.—	—.—
„ cek	—.—	—.—
Berlin 3 luni	—.—	—.—
„ cek	—.—	—.—
Paris 3 luni	—.—	—.—
„ cek	—.—	—.—
Viena	—.—	—.—
„	—.—	—.—
Agio	—.—	—.—

Redactor responsabil: **Alexandru Dordea.**
Proprietar şi editor: **T. Liviu Albini.**

Oroloage de aur pentru dame dela 15 fl. în sus.

P. T.

Am onorul a anunța prin aceasta cu distins respect, că am deschis sub firma

Julius Erös,

Sibiiu, strada Cisnădiei nr. 41,

un atelier de ciasornicar

împreunat cu un deposit bine asortat de oroloage.

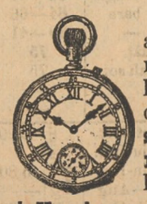

Prin praxa mea de mai mulți ani în branșa aceasta, prin convexiunile mele cu firmele cele mai acreditate și mai ales fiind provĕzut cu capitalul necesar, mĕ aflu în plăcuta posiție a ținè în depositul meu totdeauna numai **oroloage de speciile cele mai bune** și cu prețurile cele mai ieftine. Astfel am totdeauna în deposit oroloage de Longines Bilodes, Halbmond, Stern, Hahn și Urania, care fabricate sûnt **sigur cele mai bune oroloage de buzunar de Svițera.** Afară de acestea am în deposit cele **mai bune și mai noue** oroloage cu călindar, oroloage cu pendulă, oroloage deșteptătoare, oroloage de părete, oroloage de decorațiune, lanțuri pentru oroloage, coliere, jujuuri și juvaere, de aur, de argint, de nickel și de metal alb, asemenea tot felul de **părți constitutive** de oroloage, precum sticle, arĕtători, coarde, verigi, carabine, cheițe și tot felul de articoli aparținĕtori branșei acesteia. În atelierul meu se execută toate reparaturile **bine și ieftin**; comandele din afară, cu considerare la portul postal, se execută deasemenea **foarte ieftin** și cu îngrijire. Pentru tot orologiul, care s'a reparat, ori s'a cumpĕrat la mine dau garanție cinstită de 2 ani; praxa mea îndelungată de mai mulți ani și activitatea mea continuă mĕ îndreptățesc la speranța, că cât de curênd îmi voiu asigura încrederea p. t. publicului. Rugându-mĕ pentru sprigin binevoitor, semnez

[2078] 7—10 cu distinsă stimă

Julius Erös.

Oroloage deșteptătoare dela 2 fl. în sus.

Oroloage de buzunar din nickel pentru domni dela 2 fl. 50 cr. în sus.

Oroloage cu pendulă (regulator), se trage odată la 8 zile, dela 10 fl. în sus.

La subscrisul proprietar de **moară în Bogșa-rom.** se poate aplica cât mai curênd

un morar,

care totodată e și **mașinist.**

Ofertele au a se adresa subscrisului cât mai îngrabă.

[2241] 3—3 Stimător:

Constantin Morariu.

A eșit de sub tipar:

HOMO SUM.

ROMAN

DE

GEORGE EBERS.

Prețul 1 fl. sau 2 lei 50 bani.

Institutul Tipografic în Sibiiu.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință sĕ cunoască **legea** numită **veterinară.** Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o **explicare poporală** a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tîrgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiiu a tradus această carte în limba română poporală. Cartea se numește:

Învĕțătorul Munteanu

împărtășesce economilor cele mai de lipsă cunoscințe

despre

LEGEA VETERINARĂ

și

BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dînșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(134 pag. mari.)

Cartea costă **30 cr.** (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpĕra dela

Institutul Tipografic în Sibiiu.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că am deschis în piața de aici

strada Pintenului Nr. 2

O COFETĂRIE

arangiată cu tot confortul.

Nisuindu-mĕ în continuu, ca, prin experiențele mele bogate, sĕ servesc onoratul public cu tot ce e mai bun, mĕ rog pentru binevoitorul sprigin și mĕ recomand

Cu stimă

Alfred Seiser,

cofetar.

[2231] 3—3

Sibiiu, 6 Octomvrie 1894.

Institutul Tipografic în Sibiiu

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca poporală a „TRIBUNEI".

1. **Pădureanca.** Novelă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la **30** cr. sau **60** bani.
2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. **Pipĕruș Pĕtru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. **Păcală și tândală.** Anecdotă de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegĕtor-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. **Colăcăritul.** Obiceiurile țĕranilor români la nuntă, de Benedict Vicin. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. **Fiica a nouĕ mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. **Indĕrĕtnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. **Blăstĕm de mamă.** Legendă poporală din giurul Năsĕudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. **Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la **60** cr. sau **1** leu **20** bani.
15. **Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. **Din bĕtrâni.** Ghicituri, întrebări și réspunsuri, frĕmântări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. **Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțozească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. **Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. **Un pețitor indĕrĕtnic.** Novelă de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. **Prietenul meu Vêntură-Țeară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. **Scăpĕrătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. **Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. **Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. **Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. **Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. **Sgârcitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. **Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. **Nuș-ciu-Împĕrat.** Poveste din popor de „Mărgineanul". Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. **Dina-Împĕrătească și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul". Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. **Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. **Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. **Un idil în Roșeni.** Novelă de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. **Raba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. **Princesa farmecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. **Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. **O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. **Porcaul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. **Croitorul și cei trei fetori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. **Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. **Rusalin pĕcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbițoniu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. **Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. **Clara Milici.** Novelă de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Ensa Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 b.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpĕră un numĕr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vêndĕtorilor, se dă rabatul cuvenit.

PIANURI ALESE

are în deposit

prăvălia HELDENBERG în Sibiiu.

Tot felul de piane (Flügel, Stutzflügel), mignon și pianino.

Toate pianurile vin cu **mult mai ieftin** decât dacă cineva le-ar cumpĕra direct; pe lûngă aceea toate sûnt exclusiv **cele mai bune**, alese de specialiști în fabrice, va sĕ zică nu încercate numai de vre-un pianist. Pentru a putè apreția compunerea nedefectuoasă a unui pian pe lûngă arta de a cânta mai sûnt de lipsă și alte cunoștințe speciale și experiențe.

Marfa în rate, pe care o fabrică firme neînsemnate anume pentru traficul provincial și pe care o laudă în tăcere prin agenți de diverse categorii, nu se poate recomanda și nu se poate cumpĕra. [1396] 18—

Garanție pe mai mulți ani se înțelege dela sine.

ANUNȚ.

În cancelaria mea notarială află imediat aplicațiune [2235] 5—6

un adjunct

și

un practicant de notar

pe lûngă condițiuni favorabile.

Reflectanții sĕ se adreseze deadreptul la

Iuliu V. Albini,

notar de cerc în **Zlagna** (Zalatna).

Tragerea deja Marți

Losuri à 1 fl.

dela expoziția din Lemberg.

[2090] 20—

Câștigul principal 60.000 Florini.

11 Losuri 10 fl. —
6 Losuri 5 fl. 50
pentru porto și lista câștigurilor sûnt a se alătura încă **20 cr.**

Se capĕtă în **Sibiiu** la **Iacob L. Adler,** schimbător de bani.

recomandă:

Biuroul de loterie al expoziției regnicolare din Lemberg.

Viena, I. Bartensteingasse 4.

Institut Tipografic T. Liviu Albini.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.